

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Oliverii Florentii Waterloop Congreg. Oratorii B. Mariae
Aspricol. Presbyteri Monita Spiritvalia Et Moralia
Tetrastichis distincta**

Waterloop, Oliverius F.

Antverpiae, 1657

Titulus IX. Animi duplicitas, Candor.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9689

Mores amici noveris ;
Non oderis, non carpseris:
Aliena difficiles decet
Aures habere ad crimina.

Opus alienum quid notas ?
Refinge, & emenda tuum.
Sciendo, si nescis tibi
Prodesse, ne quidquam sapis.

Prudenter alieno in malo
Fugienda quæ sunt, aspice:
Alius error te monet,
Quâ regulâ emendes tuum.

Quando alterum incusas probri,
Ipsium intueri te decet:
Hanc opta habere memoriam,
Quæ te tui memorem facit.

Errabit ille rarius,
Leviusque, qui errorem cavet,
Timetque curva : tu viâ
Incede tutus regiâ.

Animi duplicitas.

Candor.

1. **M**endacium licet leve,
Ceu turpe devita malum,
Quod jure salvo proximi
Proferre vix umquam potes.

Mendacæ tetrius nihil,
Nihil eviratius viro:
Conatur hominem fallere,
Et posse se putat DEUM.

Nil ore pejus duplici ;
Nil fronte fictâ stultius :
Homini obsecundat, non DEO,
Quem nosse novit omnia.

Mendacium omnes dedecet ;
Sed principes fœdat viros,
Qui (quòd valent quantû volunt)
Cur mentiantur nil habent.

Fumi instar est mendacium:
Vtrumque ridet veritas,
Punitque : fumo dignus est
Perire fumi venditor.

Sis corde simplex, candidus,
Purus doli: periit suâ
Perillus arte ; sic suo
Doli artifex capitur dolo.

Me lædis incassum : tibi
Dat nullus auditor fidem.
Te laudo frustra: nec mihi
Dat ullus auditor fidem.

Candore, quo nil rarius,
In orbe quid carum minus?
Et fraude, quâ nil crebrius,
In orbe quid carum magis?

Candore si nil rarius,
Calumniâ nil crebrius;
Quis esse nostro judicet
Quæ rara cara sæculo ?

Frons rara cordis index:
Arcana cogitatus,
Quæ cordis arca claudit,
Mortalis haud recludes.

Cur

Cur crebra ubique cogitant
Amor & fides divortia?
Vbique suspicax amor;
Vbique suspecta est fides.

Vinclo necessitudinis
Fides amorque necitur.
Si verè amas, fidelis es:
Non es fidelis? non amas.

2. Quam non habes pecuniam,
Te nemo dicit perdere:
Cur ergò quam fallis fidem,
Hanc perdidisse diceris?

Nisi integer tibi sit pudor,
Nec sancta constabit fides:
At si fidem perdas semel,
Quid perdere ulterius potes?

In posterum perdes nihil,
Si vel semel perdas fidem:
Sed hanc nequibus perdere
Alibi, nisi apud te cares.

Vt vita mortuo semel
Amissa, non revertitur;
Sic, quam semel violaveris,
Reparare non poteris fidem.

3. Candorem ama; fucum fuge:
Simulata non durant diu:
Qui fingit, & quod fingitur,
Ad indolem recidit suam.

Veri aut boni simulatio
Latere non potest diu:
Celantur astu crimina;
Sed illa tempus publicat.

Oris subæratî dolos,
Pictique larvam pectoris
Abominatur candidæ
Nitela mentis, & DEUS.

Æqui tenax, recti memor,
Abominare, cum DEO,
Linguam subæratam, & mala
Figmenta picti pectoris.

Vbi supercilium, dolus,
Simulatio, obrectatio,
Honoris ambitio vigent,
Ibi pius haud vives diu.

Vbi unitatis est amor,
Ibi invenitur veritas:
In æde concordî diu
Hærerè nescit falsitas.

Nec blefulæ, nec blandulæ
Confide linguæ: veritas
Simplex juvabit; fictio
Est fraudulenta oratio.

Tectos ut evites dolos,
Cor obstinatum, os blandulum,
Vncas manus, & natas domi
Opiniones, despice.

Ne cræde linguæ, quæ volens
Verax videri, quâ caret,
Mendacio captat fidem,
Vt quærat & fallat tuam.

Nil circulator callidus
Rerum bonarum ruminat;
Sed curiosioribus
Stultisque tendit retia.

Ver-

Verfutus an tibi consulat,
Negotietur an sibi,
Incertus es: saltem sibi,
Tibi consulendo, consulit.

Imitator eloquii boni
Cum sit malus, fit nequior:
Fictum fuge: est peior malo,
Qui verba dat malus bona.

Verbi malus fictor boni,
Suâ est loquelâ nequior:
Tunc est malus plusquam malus,
Sermone dum fallit bono.

Plerumque lingua mollior
Melle illitum virus tegit;
Suumque secum blandula
Trahit venenum dictio.

Ne finge te servum mihi,
Tibi ut vicissim serviam:
Piscator escam callidus
Sic armat, & cœnam trahit.

Molesta ubique, & omnibus,
Odium parit verfutia:
Quis optet, ut degat propè
Cujus timet præsentiam?

Hostes tuum cela malum:
Perit suo indicio forex.
Piscem natâre ne doce:
Ars prima mundi est, fallere.

Est turpe falli, & fallere:
Iusto pudendum fallere;
Fallique prudenti grave:
Nequeat hic; ille nec velit.

4. Virum decet vox candida,
Generosa, verax, libera:
Qui volvis ore mitia,
Amara corde, exesto d'hinc.

Simplex loquela sit tibi,
Aurisque simplex: insolens
Captator ambigui soni,
Malignus esse creditur.

Sint vox & auris simplices:
Nil suspicâre, nil tege:
Duplices ab ore simplici
Malignitas captat sonos.

Nec ulla te simulatio,
Nec ulla dissimulatio
Benè deceat: te nullius
Fieri malum cogant mala.

Gaudere noli, quòd vides
Graviora quàm te & pluria
Alios habere crimina:
Quis te bonum peior facit?

Cum te pium esse venditas,
Pietatis amittis decus:
Vbi se bonum fingit malus,
Bipedum est habendus pessimus.

Fraus est, boni simulatio;
Laus, nuda simplicitas boni:
Te digniorem, imò magis
Facilem, beatus elige.

Si plebis irrisum voles
Vitare, pelle te tuâ
Metire; nec quidquam audeas
Adscribere alterius tibi.

Cum

Cùm fidus intus sis DEO,
Ostende te talem foris:
Meliora sectanti tibi,
Pudor pudoris sit tui.

5. Sicut libenter ad domos
Volant columbæ candidas;
Sic figit optatam DEUS
In corde sedem candido.

Si vis nocere nemini,
Sume indolem columbuli:
Tibi vis nocere neminem?
Serpentis ingenium indue.

Ama esse verax. Spiritus
Scientiæ fictum fugit.
Latebras abhorret veritas:
Sementis illi publica.

Est vita amoris, veritas;
Sermonis & facti, fides:
Tabes amoris, fucus est.
Ama absque fuce candidè.

Ignorat, arcet, & fugat
Germana fucum caritas:
Tibi candor, & placet Fides
Romana? damna Punicam.

Major dolore, spe, metu,
Simplex ama, atque nescius
Artis Pelasgæ vivere:
Serva vel hostibus fidem.

Ne mente componas dolos,
Minus reipsa: animalium
Cur rex leo? an palam quia
Sublime fronte cor gerit?

Nolis videri callidus:
Potius leonum esse elige
Generosa cauda, quàm caput,
Sed versipelle, vulpium.

Postremus inter simplices
Videri, & esse mavelis,
Quàm primus inter callidos
Satis, sed ignavos nimis.

6. Quid suspicentur æmuli,
Quid obstrepant, ne discute:
Dum pectus intus innocens,
Fraudisq̄ue sit purum tibi.

Si res bona invidiam parit,
Quis vitet invidiam bonus?
Virtus quia invidiam parit,
Vir sperat invidiam bonus.

Vix audeo vitam tibi
Optare longam, livide;
Aliena ne invitus bona
Videre cogaris diu.

Suâ malignus indole
Sic gaudet atque vescitur,
Nullius ut spe præmii
Amet esse, vel gratis, malus.

Qui membra discerpit sua,
Nec dat medelam vulneri,
Furere videtur: hoc agens,
Attende quàm stulte facis.

Oblata nescisti bona,
Aut parvipendisti invidus?
Carebis: & damnum tuæ
Disces, carendo, inscitia.

B b

7. Qui

7. Qui se minores despicit,
Vel invidet majoribus,
Laudisve vendit præmio
Sapientiam, nondum sapit.

Qui ferre stultum non potest;
Qui criminis nescit metum;
Suadere qui quod vult nequit,
Habétne? non habet fidem.

Promissio. Jusjurandum.

1. **P**romitte pauca sobriè:
Promissa factis exhibe;
Ne decoloret posteram
Inanitas verbi fidem.

Quæ fructuosa, quæ pia,
Quæ justa sunt, quæ te decent,
Promitte lentè; at in malis
Rescinde promissis fidem.

Iurasse si quid impiè
Torqueris, aut gemis memor,
Servare noli; sit malis
Obliqua promissis fides.

Exolve quod promiseris:
Benignus esto supplici:
Audi quod ad te pertinet:
Frenos voluptati injice.

Deceatne te promittere,
Prænosce: quod verbo semel
Promiseris, facto exhibe:
Opus fidem verbo facit.

Cor extrahit spes anxia,
Votoque longo gaudia
Consumit: id ne differas
Præstare, quod sponderis.

Promittis, & præstas nihil?
Gratis videris ludere,
Nullisque nummis: quando opus
Finis coronabit tuum?

Tibi lingua vocis prodiga:
Operis manus parcissima?
Fac, aut tace: mendacii
Te segnis arguit manus.

2. Quod oderis, ne feceris:
Nil turpe disce, nil age:
Sectare quod rectum vides.
A jurejurando abstine.

Iurare noli: habeat tuis,
Quisquis volet, verbis fidem.
Quod dicis, hoc audit DEUS:
Sit hoc abundè testium.

Candore vitæ fac tuis
Sermonibus ratam fidem:
Iurare nolenti favet
Virtus, favetque veritas.

DEUM negat, qui dejerat:
Iurare formida, & cave.
Quod dicis ut persuadeas,
Fac moribus dicto fidem.

Quod excidit linguâ, quasi
Iuratus ut serves vide:
Peragit reum se, qui, alteri
Quod jurat, haud jurat sibi.

Effata